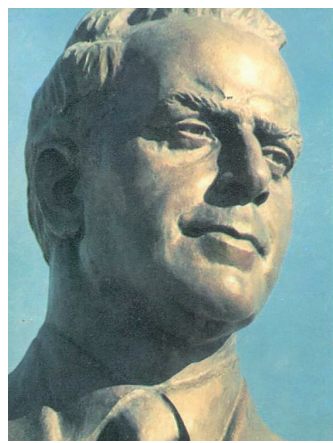

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

J. Aliyev

YENİ AZƏRBAYCAN

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

25 iyul
2025-ci il,
cümə
№ 128 (6955)
Qiyməti
60 qəpik

Məsuliyyətimiz etimadınızdan qaynaqlanır!

➔ Bax səh. 2

Prezident İlham Əliyev: Xalqıma heç vaxt yalan söyləmirəm

➔ Bax səh. 2

Azərbaycan QHT-ləri ABŞ Dövlət katibi Marko Rubioya müraciət ünvanlayıb

Azərbaycan QHT-ləri ABŞ Dövlət katibi Marko Rubioya müraciət ünvanlayıblar. Müraciətdə deyilir: "Hörmətli ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio.

Sizə məktub ünvanlanmış bir qrup ABŞ konqresmeninin Azərbaycanın suveren əraziləri mövzusunda riyakarlığı, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh prosesinə qarşı fəaliyyəti Azərbaycan ictimaiyyətində kəskin hiddət doğurub. Biz bu cür birtərəfli yanaşmaları rədd edirik.

Hesab edirik ki, Bayden-Blinken dövrünün ermənipərəst simaları faktiki olaraq ABŞ Prezidenti Donald Trampın Cənubi Qafqazda sülh söylərinə qarşı açıq təxribata əl atıblar.

Bu yaxınlarda Azərbaycan və Ermənistan liderləri Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində görüş keçiriblər. Artıq Azərbaycan və Ermənistanın sülh müqaviləsinin mətnini razılaşdırdığı bildirilir. Sülh prosesini irəli aparmaq üçün ciddi, çətin iş davam etdirilir...

➔ Bax səh. 3

Həsənriyə
6-cı
köç...

➔ Bax səh. 4

Ermənipərəst
kongresmenlərin
son "çırpınışı" ...

➔ Bax səh. 3

Üçüncü raund: hədəflər, gözləntilər

➔ Bax səh. 6

"ASAN Xidmət" təcrübəsi bütün dünyaya yayılır...

Azərbaycanın dinamik inkişafı, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində müşahidə olunan yeniləşmə dövlət idarəçiliyi sisteminin adekvat şəkildə təkmilləşdirilməsini, bu sahədə səmərəliliyin yüksəldilməsini şərtləndirir. Respublikamızda aparılan islahatların mühüm bir qolu məhz institusional sferanı əhatə edir. Həyata keçirilən islahatlar çərçivəsində ölkədə keyfiyyətə yeni idarəetmə strukturunun formalaşdırılması, xüsusilə vətəndaşlara ictimai xidmətlərin göstərilməsində inklüzivliyin təmin olunması böyük aktuallıq kəsb edir.

Qeyd edək ki, vətəndaşların bütün sahələrdə tam keyfiyyətli xidmətlə təmin olunması məsələsi daim dövlətin diqqət mərkəzindədir. Bu kontekstdə, dövlət orqanları tərəfindən əhaliyə bir çox xidmətlərin vahid məkandan, daha keyfiyyətli, həmçinin rahat həyata keçirilməsi məqsədi ilə yaradılan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin "ASAN xidmət (Azerbaijan Service and Assessment Network)" mərkəzlərinin fəaliyyətini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Məlumdur ki, "ASAN Xidmət" in təmsilində ölkəmizin ictimai xidmətlər sahəsində inqilabi dəyişikliklər baş verib...

➔ Bax səh. 2

1 əsrlik mübahisə yenidən qızışır

➔ Bax səh. 7

Möhtəmət cənab Prezident, bütün bunlara, ümumən, mediaya, jurnalistlərə dəim həssas münasibətinizə, peşməizə yüksək dəyəriniyə və qədirləriniziyə görə Şirə rəhbərlik etdiyim Azərbaycan Mətbuat Səzəsi İdarə Heyətinin üzvləri, bütövlükdə ölkəmin jurnalist iticəməiyi adından dərin təşəkkürümüzi və minnətdarlığımızı bildirir. Vətənimiz Azərbaycan naminə yorulmaz fəaliyyətinizdə yeni-yeni müvəffəqiyyətlər ərzulayırıq”.

Dövlət başçıları Azərbaycanla Özbəkistan arasında qardaşlıq, dostluq və müttəfiqlik əlaqələrinin gələcəkdə də bütün sahələrdə uğurlu inkişafına əminliklərini bildirib, ikitərəfli gündəliklə bağlı əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə edəblər.

tiqamətində söylərini davam etdirəcək. İcma Ermənistan hökumətindən Ümumdünya İnsan Hüquqları Bəyannaməsi və digər müvafiq beynəlxalq konvensiyalara üzərinə götürdüyü öhdəliklərinə uyğun olaraq, Qərbi azərbaycanlıların öz evlərinə qayıdışına şərait yaratmağı tələb edir”.

A black and white photograph showing a panoramic view of Tehran, Iran. In the background, the Azadi Tower (Freedom Tower) stands prominently, flanked by two other tall, modern buildings with curved, metallic facades. The middle ground is filled with a dense urban landscape of various apartment buildings and commercial structures. The foreground is dominated by a large, lush green park area with many trees. The sky is clear and bright.

Bəli, bu gün Azərbaycan global münasibətlər sisteminin aparıcı üzvi kimi çıxış etməkdədir. Dünyanın müxtəlif qitələrində yerləşən dövlətlərlə, aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq münasibətlərindən dərindən istifadəsi dövlət siyasətimizin diqqət çəkən prioritetlərindən biridir. Məhz, bu diplomatik realıqlar fonunda respublikamızın Avropa üçün geosiyasi və iqtisadi əhəmiyyəti daha da yüksəlib, avrostrukturlara inteqrasiya prosesi sürətlənib.

Ötən ilər ərzində Azərbaycan Avropa İttifaqı, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı, NATO Parlament Assambleyası və digər mötəbər beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı maraqlar əsasında faydalı əməkdaşlıq edir. Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən də ciddi maraqla qarşılanan Azərbaycanın inkisaf modeli əlverişli coğrafi və geosiyasi məkanada yerləşən respublikamızın nüfuzunu daha da gücləndirib. Bu amilin nəticəsində ki, Azərbaycanla əməkdaşlıq etmək istəyində olan dövlətlərin və təşkilatların sayı durmadan artır.

Azərbaycan BMT-dən sonra dünyada ikinci ən böyük siyasi təsisat olan Qoşulmama Hərəkatına uğurlu rəhbərlik edib. Üç qitəni əhatə edən D-8 üzlüyümüzü isə Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun və ölkəmizə olan etimadın növbəti bariz nümunəsidir. D-8 qrupuna üzvlüyümüz qarşılıqlı şəkildə həm siyasi, həm də iqtisadi əhəmiyyət daşımaqdadır. Prezident İlham Əliyev Şuşa Media Forumunda çıxışında bildirib ki, ölkəmizə risklərin daxil olması mümkün deyil. Bütün potensial risklər bizim sərhədlərimizdən kənarda formalaşa bilər. Ona görə də sürprizlərdən, fəaliyyətimizlə bağlı olmayan baş risklərdən qorunmaq da vacib idi və bu məsələdə coğrafiyanın mühüm rolunu olub:

“Azərbaycan, cəmi zamanda, həm Avropa, həm də müsəlman təşkilatlarının üzvü olan və Avropa İttifaqı, İslam Əməkdaşlıq Təşki-

Dövlət başçısı bildirib ki, biz qonşularımıza deyil, qonşularımızın qonşuları ilə də yaxşı münasibətlərə malik olmalıyıq. "Bu sahədə də fəal diplomatik fəaliyyət aparılır və bizim etibarlı tərəfdaş imicimiz var. Biz son 10 il ərzində etimad qurmağa çalışmışıq. Bu nümayiş etdirməyə çalışmışıq ki, ölkəmiz etibarlı tərəfdaşdır və sözüümüzün imzamız qədar dəyəri var. Bu, bu günə qədər də məhız belə olmuşdur", - deyə Prezident bildirib.

Azərbaycanın hərtərəfli inkişaf strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən biri...

20 ildə 20 767,1 km yol...

Yol-nəqliyyat infrastrukturunu həm iqtisadi, həm də sosial əhəmiyyət daşıyır. Müasir, optimal əlaqələndirilmiş yollar olmadan iqtisadiyyatın inkişafını təsəvvür etmək belə mümkün deyil. Eyni zamanda, rahat yollar çox doğru olaraq insanların rifahının təmin edilməsi anlamında qəbul olunur.

Bu baxımdan Azərbaycanın təcrübəsi tədqiqəlayıqdır. Son 20 ildən artıq müddətdə Prezident İlham Əliyevin qətiyyətli siyası iradəsinə uyğun olaraq bütün ölkə üzrə yüksək səviyyəli yol-nəqliyyat infrastrukturunun qurulması Azərbaycanın hərtərəfli inkişaf strategiyasının ən mühüm istiqamətlərindən birini təşkil edib. Deyə bilərəm ki, respublikamızda yol-nəqliyyat infrastrukturunun yenilənməsi davamlı hal alıb. Elə bu günlərdə dövlətimizin başçısı “Şəmkir rayonunun Dəllər Cəyir-Dəllər Daşbulaq və Qədimqala-Miskinli-Keçili-Xuluf avtomobil yollarının əsaslı təmiri ilə bağlı tədbirlər haqqında” Sərəncam imzalayıb. Sərəncama əsasən, sözügedən yolların əsaslı təmiri məqsədilə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyinə (AAYDA) ilkin olaraq 2,0 (iki) milyon manat vəsait ayrılıb.

Qürur doğuran zəngin statistika

Respublikamızda yol-nəqliyyat infrastrukturunun yenidən qurulması ilə bağlı statistika kifayət qədər zəngindir. Dövlət başçısının imzaladığı sərəncamlar əsasında yol-nəqliyyat infrastrukturunun beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması istiqamətində aparılan kompleks tədbirlər nəticəsində həm ölkə əhəmiyyətli, həm də şəhər, rayon, qəsəbə və kənddaxili yollar müasir səviyyədə yenidən qurulur. Sözsüz ki, bu da öz növbəsində, rahat gediş-gəlişi təmin edir, yük və sərmişin daşınmasını asanlaşdırmaqla vətəndaşların həyat şəraitini daha da yaxşılaşdırır. 2004- 2024-cü

illərdə ölkə Prezidentinin müvafiq sərəncamlarına uyğun olaraq Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən respublikamızda 6593,7 km

layihələrin icrasını ciddi nəzarətdə saxlayır. Dövlətimizin başçısı bir qədər bundan əvvəl Bakı-Ələt-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi magistral yolunun Yevlax şəhərindən keçən hissəsində görülən işlərlə tanış olub. Magistral yolun Yevlax şəhərindən keçən hissəsində yeraltı piyada keçidinin, səkilərinin,

həmçinin magistral yola avtomobillərin iki istiqamətli giriş-çıxışını təmin edən yanaşma yollarının tikinti işləri başa çatmaq üzrədir. Piyada keçidinin ümumi uzunluğu 48 metr olacaq ki, onun da 37 metri qapalı hissədir. Eni 7 metr olan yanaşma yollarının ümumi uzunluğu isə 3,2 kilometrdir.

Qeyd edək ki, Bakı-Ələt-Qazax-Gürcüstan ilə dövlət sərhədi

respublika əhəmiyyətli, 11643,6 km yerli əhəmiyyətli, 2529,8 km Bakı şəhər yolları olmaqla, ümumilikdə, 20 767,1 km uzunluğunda yeni yollar tikilib və yaxud mövcud yollar əsaslı şəkildə təmir edilərək yenidən qurulub. Bundan başqa, bəhs olunan dövrdə ölkə ərazisində 727 körpü - yol ötürücüsü, 73 avtomobil tuneli, 163 yeraltı və yerüstü piyada keçidi inşa olunub. Bu zəngin statistika müstəqil Azərbaycanın dinamik inkişafının göstəricisi olmaqla yanaşı, həm də respublikamızın gücünü, nə qədər geniş imkanlara malik olduğunu təəssüm etdirir.

Dünyada 27-ci, MDB-də 1-ci...

Qürurverici haldır ki, respublikamızda yol-nəqliyyat infrastrukturunun yenilənməsi nüfuzlu reyting agentliklərinin dəyərləndirmələrində də yüksək qiymətə layiq görülmüş. Qısa müstəqillik tarixində Azərbaycan yol infrastrukturunun keyfiyyəti reytingində MDB dövlətləri arasında 1-ci yerdə, dünyanın 140 ölkəsi arasında isə 27-ci yerdə qərarlaşması böyük nailiyyətdir.

Ölkəmizdə respublika və yerli əhəmiyyətli yolların yenidən qurulması ilə-dən-ile daha da genişlənir. Hazırda da bir neçə yol layihəsinin icrası uğurla davam etdirilməkdədir. Əlamətdar haldır ki, Prezident İlham Əliyev yol-nəqliyyat infrastrukturunun yenilənməsi ilə bağlı

magistral avtomobil yolu beynəlxalq nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycandan keçən tərkib hissəsidir. Bu yolun müasir səviyyədə qurulması Şərqi Qərbi və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşən Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat daşıma-larında rolunu daha da gücləndirir.

Hazırda Bərdə rayonunun Əmirli-Xanağalı-Uğurbəyli və Alpout-Qarayusifli-Tumaslı avtomobil yollarının əsaslı təmiri ilə bağlı layihənin icrası uğurla davam etdirilir. Sözügedən avtomobil yolların əsaslı təmirinə ciddi ehtiyac yaranmışdı. Əsasən yarasız asfalt və çınqıl örtükdən ibarət yollarda payız və qış aylarında nəqliyyat vasitələrinin və vətəndaşların hərəkətində problemlər yaşanır. Yenidənqurma işləri bu problemin aradan qaldırılmasına və yol şəraitinin daha müasir standartlara uyğun olmasına hesablanıb. Əmirli-Xanağalı-Uğurbəyli yolu 27 kilometr, Alpout-Qarayusifli-Tumaslı yolu isə 5,5 kilometr uzunluğa malikdir. Hər iki yol IV texniki dərəcəyə uyğun olaraq yenidən qurulur. Bunun üçün yolların eni 10 metrə qədər genişləndirilir.

Azad Qarabağa aparan yollar...

Qalib Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərin bərpasını yeni mərhələdə özünün əsas prioritetlərindən biri kimi müəyyənləşdirib. Ölkəmiz işğal illərində ermənilər tərəfindən viran qoyulmuş həmin ərazilərin bərpasına müharibə başa çatandan dərhal sonra, vaxt itirmədən başladı. O cümlədən Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq azad Qarabağda müasir yol infrastrukturunun qurulmasına start verildi. Qısa müddətdə bu istiqamətdə böyük iş həcmi yerinə yetirilib. Hazırda “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”, həmçinin dövlət başçısı tərəfindən imzalanmış sərəncamlar əsasında işğaldan azad olunmuş ərazilərdə yol infrastrukturunun bərpası məqsədilə Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən ümumi uzunluğu 3 382,6 km təşkil edən 44 avtomobil yolunun layihələndirilməsi və tikintisi işləri davam etdirilir. Bunlardan

1076,1 km yol respublika əhəmiyyətli, 2306,5 km yol isə yerli əhəmiyyətlidir. İndiyədək agentlik tərəfindən sözügedən layihələrdən ümumi uzunluğu 315,9 km təşkil edən 7 avtomobil yolunun tam, 1 layihənin tikintisi qismən (39,7 km-lik Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut avtomobil yolunun 24,2 km-lik hissəsi) yekunlaşdırılıb. İcrası başa çatdırılan layihələr sırasında Tərtər-Suqovuşan-Talış avtomobil yolunu (28,5 km), “Zəfər Yolu”nu -(101 km), Bərdə-Ağdam avtomobil yolunu (44,5 km), Füzuli-Hadrut avtomobil yolunu (12,3 km) və digərlərini göstərmək mümkündür.

İyulun 3-də Prezident İlham Əliyev Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa yolunun açılışında iştirak edib. Bildirilib ki, mövcud yolun uzunluğu 101 kilometr, yeni yolun uzunluğu isə 81,7 kilometrdir. Yeni yol məsafəni 19,3 kilometr qısaltacaq. Birinci texniki dərəcəyə uyğun olan yolun ilk 48 kilometri 6, qalan 33,7 kilometri isə 4 hərəkət zolağından ibarətdir. Yolboyu 1 qovşaqlıq, 11 körpü, 7 tunel, 6 viadukt, yeraltı keçidlər və digər zəruri infrastruktur yaradılıb. Layihə çərçivəsində inşa edilən körpülərin ümumi uzunluğu 1557 metrdir.

Nadir layihələrdən biri - Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yolu, Murovdag tuneli

İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə reallaşdırılan mühüm layihələrdən biri Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yolunun, Murovdag tunelinin inşasıdır. Burada mövcud yolun uzunluğu 100, yeni yolun uzunluğu isə 82 kilometrdir. Yol birinci və ikinci texniki dərəcəyə uyğun olaraq tikilməkdədir. Yolda artıq

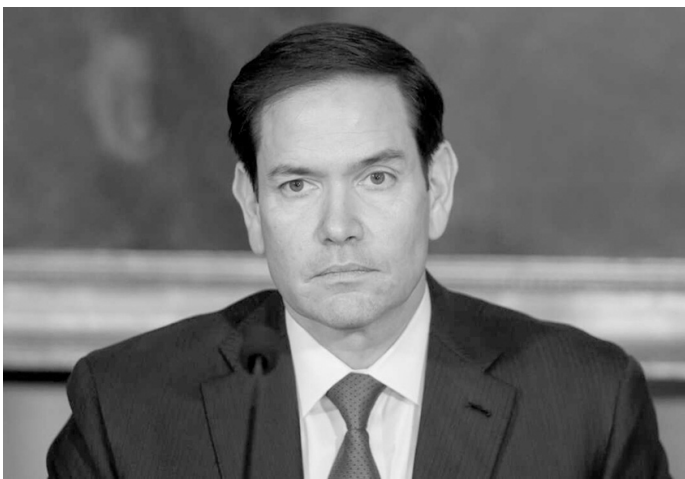
bir sıra işlər tamamlanıb.

Göygöl və Kəlbəcər rayonlarını birləşdirən avtomobil yolunun uzunluğu Toğanalı-Kəlbəcər hissəsində 56 kilometr, Kəlbəcər-İstisu hissəsində isə 26 kilometr təşkil edir. Toğanalı-Kəlbəcər yolunun 13-cü kilometrliyindən Murovdag silsiləsi başlanır və yüksəklik 1700 metrden 3260 metrə qədər artır. Bu hissədə dünyanın öz uzun avtomobil tunellərindən biri

olacaq Murovdag tunelinin inşası davam etdirilir. Tunel bir istiqamət üzrə 2 hərəkət zolaqlı və 10 metr enində olacaq. Bundan əlavə 561,2 metr, 626,9 metr, 500 metr və 947,9 metr uzunluğunda 4 tunelin tikintisi də həyata keçirilir. Bir neçə gün bundan əvvəl Murovdag tunelinin sol tərəf yarım hissəsi də tunelə birləşdirilib. Murovdag tunelinin yaxın perspektivdə istismara verilməsi bölgənin iqtisadi aktivliyini artırmaqla yanaşı, yük və sərmişin daşıma-larını da xeyli asanlaşdıracaq.

Mübariz ABDULLAYEV

Azərbaycan QHT-ləri ABŞ Dövlət katibi Marko Rubioya müraciət ünvanlayıb

Azərbaycan QHT-ləri ABŞ

Dövlət katibi Marko Rubioya müraciət ünvanlayıblar. Müraciətdə deyilir: “Hörmətli ABŞ Dövlət katibi Marko Rubio.

Sizə məktub ünvanlanmış bir qrup ABŞ konqresmeninin Azərbaycanın suveren əraziləri mövzusunda riyakarlıq, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında sülh prosesinə qarşı fəaliyyəti Azərbaycan ictimaiyyətinə kəskin hiddət doğurub. Biz bu cür birtərəfli yanaşmaları rədd edirik.

Hesab edirik ki, Bayden-Blinken dövrünün ermənipərəst simaları faktiki olaraq ABŞ Prezidenti Donald Trampın Cənubi Qafqazda sülh söylərinə qarşı açıq tənqibə əl atıblar.

Bu yaxınlarda Azərbaycan və Ermənistan liderləri Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində görüş keçiriblər. Artıq Azərbaycan və Ermənistanın sülh müqaviləsinin mətnini razılaşdırdığı bildirilir. Sülh prosesini irəli aparmaq üçün ciddi, çətin iş davam etdirilir. Bir qrup ABŞ konqresmeninin çağırışları isə bu prosesə mane olmaq, onu əngəlləmək cəhdindən başqa bir şey de-

yil. Onlar hər vaxt sülhün görginlik, regionda yenidən münasibət ocağı yaratmağa çalışırlar.

Regiona aidliyi olmayan, məsələlərdən xəbərsiz şəxslərin ABŞ-dakı erməni lobbisinin maddi həvəsləndirmələri müqabilində bəyənətlə

ra imza atmaları təəssüf doğurur. Bu cür şəxsləri Azərbaycan ictimaiyyəti yaxşı tanıyır, onlar Ermənistanın Azərbaycanca qarşı işğalçılığına, günahsız insanların qanının tökülməsinə, Xocalı soyqırımına susublar, təcavüzkarın yanında olublar. Bu gün də onlar Azərbaycan xalqının qanını tökmüş müharibə cinayətkarlarının mühakimə edilməsi üçün dəridən-qabıqdan çıxırlar. Bu konqresmenlər Azərbaycan da heç bir nüfuza malik deyillər.

Xatırlatmaq istədik ki, əvvəllər bu kimi anti-Azərbaycan, ermənipərəst təşəbbüslərlə çıxış edən və Prezident Trampın qatı tənqidçilərdən olan keçmiş senator Bob Menendez korrupsiya və rüşvətxorluğa görə məhkum olunub. Məlum müraciətin təşəbbüskarlarından biri olan demokrat senator Adam Şiffi isə cənab Trampı sərt tənqid edib, onun cinayət məsuliyyətinə cəlb olunmasının zəruriliyini bildirib.

Ötən il COP29 tədbiri zamanı Bakıda sfer etmiş konqresmen Frank Peloni yerli ictimai fəallar tərəfindən “Rədd ol!” şüarları ilə qarşılanmışdı. O, səfərini yarımçıq

qoyaraq ölkəni rüşvaycılıqla tərk etmişdi.

Biz hesab edirik ki, bu gün Azərbaycanın suveren ərazilərinə ermənilərin qayıdışı haqqında danışan F.Peloni kimi konqresmenlər, ilk növbədə, Ermənistandan qovulmuş yüz minlərlə azərbaycanlının qayıdış hüququnu da tanımalıdırlar. Qərbi Azərbaycandan didərgin düşən insanlar dinc yolla doğma yurdlarına qayıtmalıdırlar. Qərbi Azərbaycan İcması da bu istiqamətdə Ermənistanla dialoq qurmağa hazırdır.

Ermənistan ərazisində, işğal dövründə isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdakı Azərbaycan xalqının maddi-mədəni irsi talan edilib. Buna susmaq ən böyük ədalətsizlikdir.

Son vaxtlar İsveçə parlamentinin “beynəlxalq sülh forumu” adı altında Cənubi Qafqazda sülh və sabitliyə xələf gətirən, Ermənistanda revanşistlərin mövqeyini müdafiə edən təkliflərlə çıxış etməsi regionda sülh və etimad quruculuğuna xəyanətdir. Sizə bir qrup konqresmen adından ünvanlanmış məktubda İsveçə parlamentinin tənqibə addımlarına istinad edilməsi bir daha bu məktubun və onun müəlliflərinin əsl mahiyyətini ortaya qoyur.

Biz hesab edirik ki, məlum müraciəti təşkil edənlər ABŞ və Azərbaycan liderlərinin yazışmalarından da aydın görünən ikitərəfli əlaqələrin yeni yüksəliş mərhələsinə qədəm qoymasından narahatdırlar. İnanırıq ki, Cənubi Qafqazda davamlı sülhün bərqərar olması istiqamətində tədqiqatçı emək sərf edən Tramp Administrasiyası “Vaşinqton bataqlığı”nın təmsilçiləri olan bu konqresmenlərin fəaliyyətinə doğru qiymət verəcəkdir.

Ermənipərəst konqresmenlərin son “çırpınışı” ...

Lobbinin “xidmətçiləri” sülhə qarşı...

Cənubi Qafqazda sülhün əldə edilməsi istiqamətində atılan müsbət addımlar nəticə verməkdədir. Bir müddət öncə Əbu-Dabidə ölkə rəhbərləri arasında baş tutmuş görüş Ermənistan - Azərbaycan münasibətlərinin tənzimlənməsində əsaslı irəliləyiş sayılır.

Bu hal hər zaman olduğu kimi, ermənipərəst dairələri narahat etməkdədir. Belə ki, erməni lobbisinin “qulluqçusuna” çevrilmiş bəzi konqresmenlər özlərinin destruktiv fəaliyyətlərindən əl çəkmirlər. İddialara görə, 87 konqresmen ABŞ Prezidenti Donald Trampın administrasiyasına müraciət edib. Onlar Ağ Evin mövqeyinə zidd çıxaraq Qarabağı könüllü tərk edən ermənilərin bölgəyə qayıtmasına dəstək verilməsinə çağırıblar.

Hər iki palatadan olan konqresmenlərin imzaladığı sənəd Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin Əbu-Dabi görüşünün nəticələrinə qarşı hesablanıb. Proses onu göstərir ki, Ermənistan ilə Azərbaycanın ikitərəfli danışıqlar əsasında irəliləyişə nail olması erməni lobbisi və onlara xidmət edənlərin maraqlarına uyğun gəlir.

Qeyd etmək lazımdır ki, “müraciət” imzalamayanlar yenə də eyni şəxslər, ermənipərəst xorun üzvləridirlər. Frenk Pallone, Qas Bilirakis, Bred Şerman və Devid Valadaon ki-

millərinin əsl siması hər kəsə yaxından məlumdur. Erməni lobbisinin anti-Azərbaycan təşəbbüslərində, təbliğat kampaniyalarında ön sıralarda yer alan bu şəxslər bütün “söyləri” Cənubi Qafqaz üçün yaxın zamanda gözələnən sülhə doğru “cəmləyiblər”. Bu şəxslər istər erməni işğalı dövründə, istər Vətən müharibəsi günlərində, istərsə də antiterror tədbirləri zamanı birmənalı şəkildə qeyri-obyektiv mövqe nümayiş etdiriblər, separatizmə açıq dəstək veriblər. Xüsusilə olaraq vurğulanmalıdır ki, vaxtilə Bayden-Blinken administrasiyası tərəfindən himayə olunan ermənipərəst konqresmenlər özlərini batırıdılar “bataqlıqdan quru çıxarmaq” üçün son yol kimi bu yola əl atırlar - onlar anlaşıq ki, erməni lobbisinin pullu, korrupsiya ya bulaşmaqları ilə illərdir ABŞ-in maraqlarına zidd mövqe tutmalarının hesabına vermək vaxtı çatıb - “həmfikirləri” rüşvətxor Bob Menendez kimi...

SADIQ

“ASAN Xidmət” təcrübəsi bütün dünyaya yayılır...

Azərbaycanın milli brendi Seneqalda...

Azərbaycanın dinamik inkişafı, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində müşahidə olunan yeniləşmə dövlət idarəetmə

rəçiliyi sisteminin adekvat şəkildə təkmilləşdirilməsini, bu sahədə səmərəliliyin yüksəldilməsini şərtləndirir. Respublikamızda aparılan islahatların mü

hüm bir qolu məhz institusional sferanı əhatə edir. Həyata keçirilən islahatlar

çərçivəsində ölkədə keyfiyyətə yeni idarəetmə strukturunun formalaşdırılması, xüsusilə vətəndaşlara ictimai xidmətlərin göstərilməsində inklüzivliyin təmin olunması böyük aktuallıq kəşb edir.

mətlərin göstərilməsində inklüzivliyin təmin olunması böyük aktuallıq kəşb edir.

Vətəndaşlara şəffaf xidmət nümunəsi

Qeyd edək ki, vətəndaşların bütün sahələrdə tam keyfiyyətli xidmətlə təmin olunması məsələsi daim dövlətin diqqət mərkəzindədir. Bu kontekstdə, dövlət

Azərbaycanla Seneqal arasında imzalanmış Memorandum təsdiqlənib

Azərbaycanın milli brendi olan “ASAN Xidmət”in uğurlu fəaliyyətinin nəticəsidir ki, bir çox ölkələr bu təsisatə kifayət qədər böyük maraq göstərir. Yeri gəlmişkən, qeyd edək ki, iyulun 23-də Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi ilə Seneqal Respublikasının Dövlət İdarəçiliyi

sinin Seneqalda tətbiqi istiqamətində hər zaman dəstəyə hazır olduqlarını ifadə edib. Həmçinin tərəflər arasında imzalanan əməkdaşlıq sənədinin bu münasibətləri daha da gücləndirəcəyi diqqətə çatdırılıb.

Seneqallı nazir isə “ASAN xidmət”in onda yüksək təəssürat yaratdığını və əhalinin dövlət xidmətlərinə əlçatanlığının təmin edilməsində mühüm rol oynadığını vurğulayıb. O, “ASAN xidmət”in dövlət xidmətləri istiqamətində peşəkarlıq və səmərəlilik səviyyəsi olduğunu, burada vətəndaşların işlərini sürətləndirmək üçün yaxşı imkanların yaradıldığını bildirib. Həmçinin əməkdaşlıq sənədi nəticəsində bu təcrübənin tezliklə Seneqalda tətbiqi ilə bağlı işlərin sürətləndirilməsində maraqlı olduqlarını diqqətə çatdırıb.

Səfər zamanı qonaqlar “ASAN xidmət” mərkəzinin, 108 Çağrı Mərkəzinin və ASAN TV/Radionun fəaliyyəti ilə də tanış olublar. Həmçinin Azərbaycan Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin müxtəlif struktur bölmələri tərəfindən təqdimatlar edilib. Xatırladaq ki, Memorandum “ASAN xidmət” təcrübəsinin Seneqal Respublikasında tətbiqini, eləcə də seneqallı dövlət qulluqçuları üçün “ASAN xidmət” mərkəzlərində təcrübə proqramlarının təşkilini, həmçinin Dövlət Agentliyinin ekspertləri tərəfindən dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində qabaqcıl təcrübənin Seneqal tərəfi ilə paylaşılmasını nəzərdə tutur.

Bakıda səfərdə olan Somalının xarici işlər və beynəlxalq əməkdaşlıq naziri Abdisalam Abdi Ali iyulun 24-də

Milli brendimiz beynəlxalq sertifikatlara layiq görülüb

Göründüyü kimi, “ASAN xidmət” Azərbaycan brendi kimi dünyada tanınır. Buna nümunə kimi bir sıra uğurları xatırlada bilərik. Məsələn, 2014-cü ildə “ASAN xidmət” ISO 9001:2008 və OHSAS 18001:2007 standartları üzrə beynəlxalq dərəcəli sertifikatlara layiq görülüb. “ASAN xidmət”, həmçinin Britaniya Əməyin Mühafizəsi Şurası tərəfindən beynəlxalq müsabiqənin qalibi olub. Bu təşkilat 2015-ci ildə BMT-nin “Dövlət xidmətlərinin göstərilməsinin təkmilləşdirilməsi” kategoriyasında 1-ci yeri layiq görülərək xüsusi mükafat və diplomla təltif olunub. Bundan başqa, ISESCO-nun 2019-2021-ci illər üzrə üçillik fəaliyyət planında üzv ölkələrdə sektoral idarəçilik mexanizminin inkişaf etdirilməsi məqsədilə dövlət idarəçiliyi sahəsində Azərbaycanın “ASAN xidmət” modelindən faydalanmaq tövsiyə olu

nub. 2023-cü il aprelin 3-də Cenevrədə BMT-nin İnsan Hüquqları Şurasının 52-ci sessiyası çərçivəsində Azərbaycanın təşəbbüsü ilə “Dövlət xidmətlərinin şəffaf, məsuliyyətli və səmərəli çatdırılması vasitəsilə insan hüquqlarının və Davamlı İnkişaf Məqsədlərinin təşviqi” adlı qətnamə yekdilliklə qəbul edilib. Qətnaməyə 65 dövlət, o cümlədən ABŞ, Çin, Yaponiya, Avropa İttifaqı üzv dövlətləri, Avstraliya, Kanada, eləcə də Afrika, Asiya və Amerika qitələrini təmsil edən ölkələr həmmüəllif qismində qoşulub. Perspektivdə isə Azərbaycanın intellektual brendinin dünyada əhatə edəcəyi coğrafiyaların daha da genişlənməyi gözlənilir.

Nardar BAYRAMLI

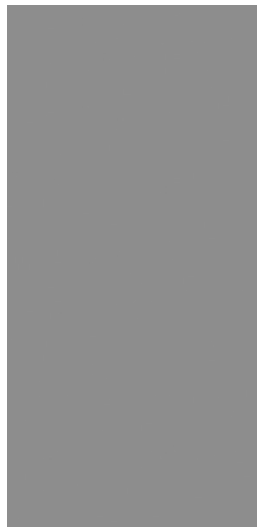
lət orqanları tərəfindən əhaliyə bir çox xidmətlərin vahid məkandan, daha keyfiyyətli, həmçinin rahat həyata keçirilməsi məqsədi ilə yaradılan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin “ASAN xidmət (Azerbaijan Service and Assessment Network)” mərkəzlərinin fəaliyyətini xüsusi qeyd etmək lazımdır. Məlumdur ki, “ASAN Xidmət”in təmsilində ölkəmizin ictimai xidmətlər sahəsində inqilabi dəyişikliklər baş verib. Ölkəmizin intellektual məhsulu olan “ASAN xidmət” mərkəzləri yaradılarda əsas niyyət insanlar üçün gözəl, rahat və şəffaf xidmət təşkil etməkdir. Və qarşıya qoyulan məqsədlərə də nail olunub.

Digər tərəfdən, xüsusi vurğulanmalıdır ki, “ASAN Xidmət” ölkəmizdə ilk analogi platformadır. Bu qurum yaradılana qədər Azərbaycanın belə bir təcrübəsi olmayıb. Yarandıqdan sonra isə bu istiqamətdə ciddi nəticələr əldə olunur.

və Dövlət Xidmətlərində İslahatlar Nazirliyi arasında Anlaşma Memorandumu”nun təsdiq edilməsi haqqında

Fərman imzalayıb. Bu sənəd cari il iyunun 3-də Seneqalın dövlət idarəçiliyi və dövlət xidmətlərində islahatlar naziri Olivye Bukalın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri zamanı imzalanıb. Səfər zamanı Seneqalın naziri Azərbaycan Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədri Ülvi Mehdiyevlə görüşüb. Ü. Mehdiyev qonağa Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü əsasında yaradılmış “ASAN xidmət” mərkəzləri və sosial innovasiyalar istiqamətində həyata keçirilən layihələr barədə ətraflı məlumat verib. O, “ASAN xidmət” təcrübə

Azərbaycanın xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov ilə keçirdiyi birgə mətbuat konfransında ölkəsinin Azərbaycanın “ASAN xidmət” təcrübəsinə həyata keçirmək üçün tədbirlər gördüyünü deyib.

Məlumdur ki, artıq bir sıra ölkələr “ASAN Xidmət” təcrübəsinə tətbiq edir. Azərbaycanın “ASAN xidmət” modeli əsasında Əfqanıstanda dövlət xidmətlərinin göstərilməsi sahəsində eyniadlı qurum təsis edilib. Bundan başqa, İtaliya, Koreya Respublikası, Indoneziya, Monteneqro və s. ölkələrlə əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumları imzalanıb. Bu yaxınlarda isə Efiopiya və Ruanda ilə analogi sənəd imzalanıb.

Həsənrizə 6-cı köç...

44 günlük Vətən müharibəsində şanlı qələbə Azərbaycanın qarşısında post-müharibə dövründə yeni çağırışlar, yeni vəzifələr formalaşdırıb. Ən mühüm prioritetimiz isə işğaldan azad edilmiş ərazilərin bərpasının həyata keçirilməsi, həmin regionlarda yaşayışın mümkünlüyü üçün zəruri addımların atılması və Böyük Qayıdışın təmin edilməsi ilə bağlıdır. Güclü dövlət olan Azərbaycan işğaldan azad edilmiş ərazilərə Böyük Qayıdış qısa müddətdə və yüksək səviyyədə təmin etmək əzmindədir. Azərbaycan dövləti işğaldan azad olunmuş torpaqlarında həyatın yenidən canlanması, oraya qayıdacaq vətəndaşların rifahının yüksəldilməsi və işlə təmini istiqamətində mühüm tədbirlər görür. Həmin bölgələrə köçəcək insanların müdaxirə, rahat və təminatlı həyat şəraiti üçün bütün infrastruktur-lar yaradılır.

Artıq demək olar ki, hər həftə Qarabağ

torpaqlarına köç karvanı yola salınır. 1993-cü ildə ermənilərin işğal etdiyi, xarabalığa çevirdiyi Ağdərədə bu gün yenidən qurulur, ağdərəlilər doğma yurdlarına geri qayıdırlar.

Ağdərənin azad olunması

Azərbaycan Ordusunun şanlı qələbələrindən olan 2016-cı ilin Aprel döyüşləri nəticəsində Füzuli və Cəbrayıl rayonları ilə yanaşı, Ağdərə rayonunun da ərazisinin bir hissəsi işğaldan azad edilmişdi. Rəşadətli Ordumuzun sarsıdıcı zərbəsi ilə Ağdərə rayonunun Talış və Seysulan kəndləri düşməndən təmizləndi. Bu şanlı qələbə bütün qaçqın və məcburi köçkünlərimiz kimi, ağdərəlilərdə də doğma yurdlarına qayıdacaqları üçün ümidsizlikdən qurtarıcı inam yaratmışdı.

Nəhayət, 2023-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycan Ordusunun Qarabağda keçirdiyi lokal xarakterli antiterror tədbirləri nəticəsində Ağdərə şəhəri separatçılardan təmizləndi. Prezident İlham Əliyev oktyabrın 15-də Ağdərə şəhərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Bayrağını ucaltdı.

Həsənrizə köç...

Xatırladaq ki, rayonun Həsənriz kəndinə ilk köç 3 mart 2025-ci il (25 ailə, 91 nəfər), 2-ci köç 6 mart 2025-ci il (25 ailə, 75 nəfər), 3-cü köç 11 aprel 2025-ci il (20 ailə, 72 nəfər), 4-cü köç 22 aprel (20 ailə, 68 nəfər), 5-ci köç isə 24 iyun 2025-ci il (40 ailə 146 nəfər) tarixlərində baş tutub.

Dünən Ağdərə rayonunun Həsənriz kəndinə növbəti - 6-cı köç karvanı yola salınıb. Həsənriz kəndinə köç edənlər respublikanın müxtəlif yerlərində, əsasən yataxanalarda, sanatoriya və inzibati binalarda müvəqqəti məskunlaşmış ailələrdir. Bu mərhələdə kəndə 29 ailə - 114 nəfər köçür.

rülüb. Bununla da indiyədək Həsənriz kəndinə 159 ailə (566 nəfər) köçürülüb.

Həyatının ən əlamətdar gününü yaşayırıq...

Ağdərənin Həsənriz kəndinə köçən 44 günlük Vətən müharibəsinin qazisi Xəyyam Fətəliyev bildirib ki, doğma yurduna dönmək həyatının ən əlamətdar günüdür: “Bir

nəçə dəfə yaranmışam. Həmişə bu günün gələcəyinə inanırdım. İndi kəndə övladlarım gədirəm. İnşallah, doğma yurdun çiçəklənməsi üçün ölmədən gələni əsirgəməyəcəm.

Doğma yurda qovuşmağa görə çox qürurluyam. Həsənrizdən məcburi köçkün düşəndə 6 yaşım vardı. Ali Baş Komandanın əmri ilə həm ərazi bütövlüyümüzün bərpasını təmin etdik, həm də qisasımızı aldığımızı.

Ailələr mina təhlükəsi ilə bağlı maarifləndirildi

Bundan başqa, ötən günü Həsənriz kəndinə köçürülən ailələr mina təhlükəsi ilə bağlı maarifləndirilib. Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsindən bildirib ki, məcburi köçkünlərlə iş sahəsində dövlət siyasətinin ən mühüm istiqamətlərindən biri onların sosial müdafiəsinin səmərəli təşkilidir. Tədbirdə məcburi köçkünlərin sosial müdafiəsi məsələləri və mina təhlükəsi haqqında hazırlanmış videoçarxlar məcburi köçkünlər üçün nümayiş etdirilib. Komitədən bildirib ki, doğma yurduna qayıtmağa hazırlaşan və işğaldan azad edilmiş ərazilərə yeni salınmış yaşayış məntəqələrində məskunlaşan əhali arasında aparılan məlumatlandırma, təbliğat-izahat və

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

Məqalə “Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi”nin maliyyə dəstəyi ilə “İşğaldan azad olunmuş ərazilərə “Böyük Qayıdış” istiqaməti üzrə hazırlanmışdır

maarifləndirmə işləri çərçivəsində onlara sosial müdafiə tədbirləri, habelə bunun qanuniliyi və zəruriliyi məsələləri ətrafı izah edilir. Xatırladaq ki, Böyük Qayıdışa dair I Dövlət Proqramı çərçivəsində Dövlət Komitəsi tədbirlər planına uyğun olaraq aidiyyəti şöbə, yerli nümayəndəliklər və Mənzil-Kommunal İstismar Sahələri tərəfindən məcburi köçkünlərlə mütəmadi olaraq qanunvericiliyin tələbləri barədə maarifləndirici görüşlər keçirilir.

Qeyd edək ki, hazırda Qarabağda və Şərqi Zəngəzurdə, ora köçürülən keçmiş məcburi köçkünlərə yanaşı, bu bölgədə aparılan layihələrin icrasında çalışan, həmçinin ayrı-ayrı dövlət qurumlarının yerli bölmələrində xidməti vəzifələrini yerinə yetirən, yenidən fəaliyyətə başlamış səhiyyə, təhsil, mədəniyyət, turizm, sənaye, energetika müəssisələrində işləyən, ümumilikdə, 50 mindən çox insan yaşayır.

Yegana

Üçüncü raund: hədəflər, gözləntilər

Kiyev liderlərin görüşünü təklif edir, Moskva lüzum görmür

Türkiyə növbəti dəfə Ukrayna ilə Rusiya arasındakı danışıqlara ev sahibliyi edib. Belə ki, iyulun 23-də İstanbul şəhərində tərəflər arasında danışıqların üçüncü raundu baş tutub. Xa-

tırladaq ki, Rusiya və Ukrayna heyətləri arasındakı ilk birbaşa görüş Prezident Rəcəb Tayyib Erdoğanın vasitəçilik təşəbbüsü nəticəsində 2022-ci il martın 29-da İstanbulda keçirilmişdi.

Bu görüşdə mühüm irəliləyiş əldə olunsada, bəzi Qərb dövlətlərinin müdaxiləsi nəticəsində proses tam başa çatdırılmamışdı. Tərəflər 3 il aradan sonra ilk dəfə yenidən İstanbulda masa

arxasına oturublar. Türkiyənin ev sahibliyində yenidən başlayan danışıqlarda qarşılıqlı 1000 əsir mübadiləsi, atəşkəs və sülhün təmin edilməsi üçün şərtlərin paylaşılması mövzusunda ra-

zılıq əldə olunub. Humanitar baxımdan da əhəmiyyətli addımların atıldığı bu görüşlərdən sonra Moskva ilə Kiyev arasında hərbi əsirlərin dəyişdirilməsi prosesi baş tutdu.

Türkiyənin vasitəçiliyi sülhə xidmət edir

İkinci dəfə bir araya gələn Rusiya-Ukrayna heyətləri birbaşa danışıqlardan əvvəl və danışıqlar zamanı bir-birlərinə atəşkəs, eləcə də sülhün təmin edilməsi ilə bağlı hazırladıqları memorandum layihələrini təqdim ediblər və üzərində iş aparılması barədə razılığa gəliblər. Mühəribənin başlanğıcından bəri ən genişmiqyaslı əsir mübadiləsi məsələsində razılığa gələn tərəflər ağır yaralı və xəstə əsgərlərlə yanaşı, 25 yaşdan aşağı olan bütün əsir əsgərlərin dəyişdirilməsi barədə qərar veriblər. Rusiya tərəfi 6000 ukraynalı əsgərin cəsədini təhvil verməyə söz verib. Əlavə olaraq, cəbhənin bəzi hissələrində əsgər cəsədlərinin toplanması üçün 2-3 günlük atəşkəsə bağlı iş aparılması gündəmə gəlib. Əldə edilən razılaşmalar çərçivəsində, dəqiq sayı açıqlanmasada, minlərlə əsir dəyişdirilib. Rusiya indiyədək 7000 ukraynalı əsgərin cənazəsini Kiyevə təhvil verib və əlavə olaraq 3000 cənəzə-

nin də təhvil verilə biləcəyini açıqlayıb. Onlardan 1000-i qısa müddət əvvəl qaytarılıb. Nəhayət, iyulun 23-də iki ölkə arasında növbəti

danışıqlar masası yenidən İstanbulda qurulub. Rəsmi Moskva bu ayın əvvəlindən üçüncü raund danışıqlarına hazır olduğunu, İstanbul platforma olaraq qalacağını və Kiyevdən tarix gözlədiklərini bildirmişdi. Ukrayna tərəfi isə iyulun 19-da verdiyi açıqlama ilə danışıqların bu həftə İstanbulda keçirilməsini təklif etdiyini demişdi.

Missiya davam edəcək

şərtləri əhatə edən memorandum layihəsi diqqət mərkəzində olub. Eləcə də hərbi əsirlərin dəyişdirilməsi, Rusiyada olduğu bildirilən ukraynalı uşaqlar, eləcə də Rusiya və Ukrayna prezidentləri arasında mümkün görüşün hazırlıq məsələləri müzakirə olunub.

Danışıqların üçüncü raundu Türkiyənin xarici işlər naziri Hakan Fidanın sədrliyi ilə baş tutub. O bildirib ki, Türkiyə ilk gündən Rusiya-Ukrayna münaqişəsinin həlli üçün səylər göstərir: “Biz vasitəçi olaraq öz missiyamızı yerinə yetirməyə davam edəcəyik. Bu proses yalnız hər yeni addımda əldə edilən nəticələr əsasında

müsbət irəliləyiş olarsa, əhəmiyyət kəsb edir”. “Danışıqların iki raundu ərzində mühüm nəticələr əldə etdik. Biz sadıq ki, indiyədək əldə olunmuş əsir mübadiləsinin nəticələri beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən yüksək qiymət alıb. Danışıqların ikinci raundu zamanı tərəflərin atəşkəs və sülh

məsələləri ilə bağlı mövqelərini əks etdirən memorandumların mübadiləsi mühüm hadisədir”, - deyər H.Fidan vurğulayıb. Onun sözlərinə görə, Türkiyə Rusiya-Ukrayna münaqişəsinin həllində vasitəçi kimi missiyasını davam etdirəcək.

Görüşdən sonra hər iki heyət mətbuata açıqlama verib. Ukrayna heyəti açıqlamasında onlar üçün prioritetin liderlər arasında görüş olduğunu bildirib. ABŞ və Türkiyə prezidentlərinin bu görüşdə iştirakının son dərəcə dəyərlı olacağı vurğulanıb.

Toplantıda üç ildən artıq müddətdə əsir saxlanılan şəxslərin azad edilməsi tələbi qəbul olunub. Ukrayna tərəfi bildirib ki, diplomatiyanı sülhün yeganə yolu olaraq görür. Bunun üçün hücumların tamamilə dayandırılması vacibdir. Sülh danışıqlarına göstərilən dəstək üçün Türkiyəyə minnətdarlıq ifadə edilib. Rusiya tərəfinin də konstruktiv və real yanaşma sərgiləməsi vacib hesab olunub. Əhatəli və qeyd-şərtsiz atəşkəs diplomatiyanın əsası kimi qiymətləndirilib.

Rusiya tərəfi isə açıqlamasında ən qısa zamanda azı 1200 əsir hərbinin qarşılıqlı olaraq dəyişdirilməsi barədə razılıq əldə olduğunu bildirib. Qeyd edilib ki, görüşdə döyüşlər nəticəsində evlərini tərk edən mülki şəxslərin mübadiləsi məsələsi də müzakirə edilib. Rusiya, Ukrayna tərəfinə həlak olmuş şəxslərin meyitlərini toplamaq

Hərbi əsirlər azad ediləcək

nin rəhbəri Vladimir Medinski deyib ki, nümayəndə heyətləri memorandumları uzun müddət müzakirə ediblər, amma tərəflərin mövqeləri bir-birindən kifayət qədər uzadır: “Rusiya hesab edir ki, sazişlərin 101 bəndi tam yerinə yetirilməyib. Bu da onu göstərir ki, tərəflərin memorandumlardakı mövqeləri bir-birindən xeyli uzadır”. Onun sözlərinə görə, Ukrayna ilə danışıqların əvvəlki raundunda humanitar məsələlər üzrə bütün razılaşmalar yerinə yetirilib. Tərəflər memorandumları müzakirə etmək

üçün ön cəbhədə qısamüddətli atəşkəs təklif edib. Ukrayna tərəfi isə Putin və Zelenski arasında avqust ayının sonuna qədər keçirilməsini istəyib. Rusiya nümayəndə heyəti bunun üçün ilk növbədə müəyyən razılığın əldə olunmasının vacibliyini vurğulayaraq, əks təqdirdə görüşün heç bir əhəmiyyətinin olmayacağını bəyan edib.

Rusiya nümayəndə heyəti-

üçün təmasları davam etdirəcəklər.

Beləliklə, tərəflərin üçüncü görüşündə ciddi nəticələrə nail olunmayıb. Lakin hərbi əsirlərin bir hissəsinin qarşılıqlı olaraq azad edilməsi danışıqların müsbət göstəricisidir. Növbəti mərhələlərdə razılaşmaların sayının artacağı istisna deyil.

N.BAYRAMLI

Paris ziddiyyətlər burulğanında...

Yeni etiraz aksiyaları başlaya bilər

Müasir Fransaya diqqət yetirdikdə ölkənin tarixi ənənələrindən əhəmiyyətli dərəcədə uzaqlaşması ilk baxışdan məlum olur. 2017-ci ildən hakimiyyətdə olan Makron iqtidarının həyata keçirdiyi səriştəsiz siyasətin nəti-

cəsi olaraq hazırda ölkədə ziddiyyətli proseslər izlənilməkdədir. Son illərdə paytaxtda və regionlarda baş verən kütləvi etirazların qarşısının zor tətbiq etməklə alınması, fəalları həbs edilməsi, ötən il hakim komandanın seç-

kilərdə manipulyasiyalara əl atması, yeni hökumət formalaşdırılarkən konstitusiyanın kobud şəkildə pozulması və bu kimi digər realiaqlar fonunda zamanında fransızların ölkələri barəsində qururla səsləndirdikləri “de-

mokratiyanın beşiği” ifadəsi artıq arxaizmə çevrilməkdədir. Yelisey Sarayı düşüüyü siyasi burulğandan çıxma bilmir. Ölkə iqtisadiyyatında tənəzzül meyilləri artır. Hökumət hiper xarici borclanmanı və büdcə kəsirini nəzərə

almaqla sört qənaət rejiminə keçid proqramını bəyan edib ki, bu da bütün ölkə boyunca ciddi sosial narazılıqlara yol açıb. Artıq həmkarlar ittifaqları yeni etirazlar dalğasının anonsunu edirlər.

Mənfi reallıqlar - irqçilik, islamofobiya

Fransanın bugünkü mənfi reallıqlarından biri də irqçiliyin güclənməsidir. Bunu ötən il Avropa Parlamentinə və Milli Assambleyaya seçkilərdə sağçıların önə keçməsi bir daha əyani şəkildə təsdiqlədi. O cümlədən Makron hakimiyyətə gələndən sonra bu ölkədə islamofobiya daha geniş vüsət alıb. Belə ki, müsəlmanlara qarşı nifrət və irqçi siyasət Fransa hakimiyyəti tərəfindən dəstəklənir. Makron hakimiyyəti müxtəlif adlar altında qanunlar qəbul edilməsinə nail olaraq, əslində, islamofobiyanı təşviq edir. Məsələn, 2021-ci il 21 avqust tarixində qəbul olunan “Respublika prinsiplərinə hörmətin möhkəmləndirilməsi haqqında” Qanun açıq şəkildə müsəlman əhalisinə qarşı etimadsızlıq mühiti yaradılmasına xidmət edir. Müsəlmanlara qarşı yönələn bu Qanunun icrası çərçivəsində hökumət aparatında İslamın və müsəlmanların müşahidə edilməsi üçün 101 struktur yaradılıb, 24 min 887 müsəlman təşkilatı, müəssisəsi gizli qara siyahıya alınıb və yoxlanılmaqdadır. Müsəlmanların sahib olduqları 718 təşkilatın, o cümlədən 4 məktəbin, 37 məscidin, 210 müəssisənin, 2 təşkilatın fəaliyyəti dayandırılıb. Bu qəbildən olan faktların siyahısı çox uzundur. Bütün bunlar Makron hakimiyyətinin müsəlmanlara, Afrika qitəsindən gələnlərə qarşı həyata keçirdiyi diskriminasiya siyasətinin sistem-

li xarakter daşıdığını əyani şəkildə təsdiqləyir. Fransada İslam etiqadı olan insanlara qarşı “səlib yürüşü” artan silsilə ilə davam etməkdədir. Bu ölkədə son həftələrdə müsəlman intellektualların və nəşriyyatların maliyyə vəsaitlərinin məhkəmə qərarı olmadan dondurulması ilə bağlı qalmaqal geniş vüsət alıb. Hökumət bu tədbirləri terrorizmlə mübarizə ilə əsaslandırsada, hüquq müdafiəçiləri və zərərcəkənlər yanaşmanı antidemokratik hesab edirlər.

Belə hallardan biri, Şato-Şinon şəhərində yerləşən Avropa İslam Elmləri İnstitutu (IESH) ilə bağlı yaşanıb. Bunun ardınca ən azı onlarla hüquqi şəxs Fransa Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən nəzarətə alınıb.

Ən son olaraq, Ribat nəşriyyatının sahibi İssa Meyer sanksiyalara məruz qalıb. Ona qarşı hər hansı məhkəmə qərarı və ya sübut təqdim edilmədən, separatizmə yaxın olmaqla şübhəli bilinərək bütün bank hesabları dondurulub. Nəticədə, Meyer ne kirayəsini ödəyə, ne ailəsinin ehtiyaclarını təmin edə, ne də hüquqi müdafiə ala bilər.

Zərərcəkmiş şəxslər bildirirlər ki, onların yeganə “təqsiri” - Fransadakı sistemli irqçiliyi və islamofobiyanı tənqid etmələri olub. Halbuki bu şəxslərin nəşr etdiyi kitablar hələ də “Fnac” və “Amazon” kimi platformalarda sərbəst şəkildə satışda. Bu isə tətbiq olunan tədbirlərin selektiv və siyasi motivli olduğunu göstərir.

Hesabların dondurulması Maliyyə və Pul Məcəlləsinin 1.562-2 maddəsinə “əsaslanır”. Maddə ilkin olaraq terrorçuluğa maliyyə axınının qarşısını almaq üçün qəbul edilsə də, indi tənqid səslərini susdurmaq üçün istifadə olunur.

Vəkil Rafiq Şekkat bu praktikanı müsəlmanların səsinə boğmaq və onları cəmiyyətin kənarına atmaq cəhdi kimi qiymətləndirir. Onun sözlərinə görə, heç bir cinayət törətməyən şəxslərə qarşı tətbiq edilən bu iqtisadi blokadalar, hüquqi dövlət prinsipini pozur və müsəlmanların hüquqi təhlükəsizliyini sual altına alır.

Tənqidçilər bildirirlər ki, bu cür tədbirlər, demokratik cəmiyyətdə qəbul edilməzdir və Fransa Respublikasının bərabərlik və azadlıq prinsiplərinə ziddir.

Paralel olaraq siyasi etirazlar, tətillər Fransa həyatına yenidən qayıdır. Məlumdur ki, son illərdə bu ölkədə “peyin inqilabı”, “Sarı jiletliilər” (Gilets Jaunes) hərəkatı geniş vüsət alıb. O cümlədən son günlərdə yeni hökumətin bəyan etdiyi büdcə planına qarşı etirazlar cəmiyyətin müxtəlif təbəqələrini əhatə etməkdədir. Baş nazir Fransua Bayrunun iyulun 15-də təqdim etdiyi büdcə islahatları sosial səbəyə seqmentində geniş narazılıq yaradıb. Xüsusilə “X” platformasında sentyabrın 10-dan etibarən ölkədə tam və müddətsiz tətilə başlanılması ilə bağlı çağırışlar yayımlanıb.

Yerli mətbuatın yazdığına görə, bu təşəbbüsə solçu qruplar, eləcə də sağçı və ifrat sağçıların qoşulub. İyulun 19-dan “Mobilisation10septembre.blog” adlı veb-sayt istifadəyə verilib və bu sayt müxtəlif etiraz aksiyalarının əlaqələndirilməsi üçün mərkəzə çevrilib. Təşkilatçılar bunu “Sarı jiletliilər Akt 2” adlandırırlar.

Etirazların mərkəzində Bayrunun büdcə planında nəzərdə tutulan ictimai xərclərin 43,8 milyard avro azaldılması, xüsusilə də iki ictimai istirahət gününün (Pasxa bazar ertəsi və 8 may) ləğvi dayanır. Bu qərarların parlament tərəfindən hələ təsdiqlənməməsinə baxmayaraq, ölkəboyu ciddi narazılıq yaradıb.

“Sistem yalnız bizim gündəlik iştirakımız sayəsində ayaqda qalır. Təşkil olunmuş ümumi tətil bu sistemi bir neçə günə çökdürə bilər”, - deyər 61 min izləyicisi olan “Le Collectif” adlı hesabda edilən paylaşımnda bildirilir.

Son saatlarda “#GiletsJaunes” həstəqi 6000-dən çox istifadə edilib. Bu isə 2018-2019-cu illərdəki “Sarı jiletliilər” hərəkatının yenidən canlanacağına dair ehtimalları artırır.

“Sarı jiletliilər”in yeni dalğası

Etirazların əsas təşkilatçılarından biri, “Enedis” təşkilatının 37 yaşlı əməkdaşı bu hərəkatın sırası işçilərin hüquqlarının tapdalanmasına etiraz olduğunu bildirirək qeyd edib: “Bayrunun planı hər zamankı kimi, sadə işçiləri cəzalandırır. Bunun hesabını həmişə sadə insanlar ödəyir. Artıq bu qədər bəsdir!”.

Təşkilatçıların etirazların başlanması üçün sentyabrın 10-nu seçməsi isə təsadüfi deyil. Bu, məktəblərin açıldığı, işlərin və siyasətin yenidən canlandığı dövrü əhatə edir.

Hazırda böyük həmkarlar ittifaqları bu çağırışa ehtiyatlı yanaşır, lakin ölkə miqyasında narazılığın ciddiliyini etiraf edirlər. “Hökumət insanlardan istirahət günlərini alır. Bu, haqlı bir qəzəbdir və biz bunu aydın şəkildə hiss edirik”, - deyər CGT konfederasiyasının katibi Tomas Vaşeron bildirib.

Ümumiyyətlə, Fransa sosial gərginlik yenidən artır. Əgər 10 sentyabr etirazları geniş miqyas alarsa, bu, “Sarı jiletliilər” hərəkatının ikinci dalğası ola bilər.

MÜBARİZ

1 əsrlik mübahisə yenidən qızışır

Tailand - Kamboca sərhədində gərginlik

Cənub Şərqi Asiyada yenidən vəziyyət gərginləşib. Kamboca ilə Tailand arasındakı mübahisəli ərazidə iki ölkənin hərbiçiləri arasında atışma olub. Tailand ordusu atəşi ilk olaraq Kamboca əsgərlərinin başlatdığı açıqlayıb. Kamboca Müdafiə Nazirliyi də öz növbəsində açıqlama yayaraq,

Vurğulandığı kimi, iki ölkə arasında tarixi torpaq problemi əsasən sərhəd mübahisələri və qədim məbədin aidiyyəti məsələsi üzərində fokuslanır. Problem xüsusilə Preah Vihear məbədi (Kamboca dilində "Prasat Preah Vihear") ətrafında uzun illərdir davam edən mübahisə ilə tanınır. Qeyd edək ki, məbəd 11-ci əsrdə İnduizm inancına əsasən tikilib və Khmer imperiyası dövrünə aiddir. Məbəd dağlıq ərazidə yerləşir və Tailand-Kamboca sərhədinə çox yaxın mövqedədir. 1904-1907-ci illərdə fransızlar (Fransa koloniyası olaraq Kambo-ca) və siamililər (bu günkü Tailand) sərhədləri müəyyən etməyə çalışan zaman hazırlanmış xəritədə Preah Vihear Kambocaya aid göstərilirdi. 1950-ci illərdə Banqkok Preah

mübahisəli ərazidə sərhəd zonasında atışma olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, Tailand və Kamboca bir əsrdən artıqdır ki, 800 ki-

Məbəd "savaşı"...

Vihear məbədi ərazisini ilhaq etdi. Kamboca 1959-cu ildə məsələni Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə (ICJ) çıxardı. 1962-ci ildə məhkəmə Preah Vihear məbədinin Kambocaya aid olduğuna qərar verdi. Tailand bu qərara qarşı narazılıq bildirsə də, məbədi boşaltmağa məcbur oldu.

Təyyarələr qalxır, yollar bombalanır...

Son günlərdə yenidən başlanan gərginlik nəticəsində Kamboca ilə həmsərhəd olan Tailandın dörd əyalətinin hakimiyyət orqanları sakinlərin təhlisəsini elan edib. Eləcə də sərhəd toqquşmaları fonunda bütün nəzarət-buraxılış məntəqələri bağlanıb. Bu barədə "Reuters" agentliyi Tailandın kontr-admiralı Surasant Kongsiriye istinadən yazıb. Onun sözlərinə görə, 24 iyul şəhər saatlarında Kamboca Tailand istiqamətində pilotsuz uçuş aparatları buraxıb və Tailand döyüşçülə-

rinə qumbaralar ilə hücum edib, bu səbəbdən ölkənin Silahlı Qüvvələri cavab atəşi açmağa məcbur olub. Tailandın Surin əyalətinin səlahiyyətliləri Kambocanın bir kendi artilleriya atəşinə tutması nəticəsində iki yerli sakinin həlak olduğunu da bildirib. Tailand ordusu Kamboca əsgərlərinin atəş açdığını, iki Tailand əsgərinin yaralandığını yayıb- lar. Eyni zamanda, Kamboca Müdafiə Nazirliyinin sözcüsü Tailand qoşunlarının səbəbsiz müdaxilə etdiyini və Kamboca qüvvələrinin

lometrdən çox (500 mil) quru sərhədi boyunca bir neçə demarkasiya edilməmiş ərazilər üzərində suverenliklə bağlı mübahisə edir və bu da bir neçə toqquşmaya səbəb olub. İki tərəf Zümrüd üçbucağı kimi tanınan ərazi (Tayland, Kamboca və Laos sərhədlərinin kəsişdiyi yer) üzərində mübahisə edir.

2008-ci ildə UNESCO Preah Vihear məbədini Dünya İrsi Siyahısına daxil etdi - bu da Tailandda millətçi reaksiyaya səbəb oldu. Sərhəd boyunca ordular yerləşdirildi, çoxsaylı silahlı toqquşmalar baş verdi. 2011-ci ildə hərbi gərginlik daha da artdı, mülki əhali ərazidən təxliyə edildi, itkilər baş verdi. Kamboca yenidən Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsinə müraciət etdi - 2013-cü ildə məhkəmə məbəd ətrafındakı yüksək ərazinin də Kambocaya aid olduğu açıq şəkildə tanınmalı, Tailandın oradan çəkilməli olduğunu bəyan edib. Son illər siyasi dialoq və regional əməkdaşlıq vasitəsilə tərəflər arasında gərginlik azalmışdı. Hər iki ölkə ASEAN üzvü olaraq mübahisənin diplomatik yollarla həllinə üstünlük verdiyini bildirirdi. Lakin sərhəd məsələsində xəritə və hüquqi interpretasiya fərqlilikləri hələ də müəyyən dərəcədə qalmaqdadır.

özünümüdafiə üçün cavab verdiyini bildirib.

Məlumata görə, toqquşmalar başlayandan sonra Tailand ordusu-na məxsus F-16 qırıcısı Kambocadakı hədəflərə hücum edib. Tailand ordusunun məlumatına görə, hərbi hədəf vurulub. Öz növbəsində Kamboca Müdafiə Nazirliyi döyüş təyyarələrinin yola iki bomba atdığını bildirib.

Qeyd edək ki, bu ilin may ayında qısamüddətli atışmada Kamboca əsgəri öldürülmüşdü. Ötən həftə isə Tailand Kambocanı mübahisəli əraziyə minə yerləşdirməkdə və üç əsgəri yaralamaqda ittiham edib. Kamboca iddiaları rədd edərək, əsgərlərinin razılaşdırılmış marşrutlardan azdığını bildirib. Sərhəddəki qarşıdurmalar isə Tailandın iyulun 23-də Kambocadakı səfirini geri çağırması və Kambocanın Banqkokdakı səfirini geri çağırması ilə başlayıb.

SADIQ

ABŞ və Çin yenidən bir araya gələcək

ABŞ və Çin rəsmiləri yenidən bir araya gələcək. Belə ki, qarşıdakı həftənin əvvəlində İsviçin paytaxtı Stokholm şəhərində iki ölkə arasında gömrük rüsumlarına və ticari münasibətlərinə dair danışıqlar aparılacaq. ABŞ-in maliyyə naziri Skott Bessent "Fox Business" telekanalına müsahibəsində bildirib ki, görüş bazar ertəsi və çərşənbə axşamı baş tutacaq. ABŞ rəsmisinin sözlərinə görə, əsas müzakirə mövzusu avqustun 12-də başa çatacaq müvəqqəti ticarət sazişinin müddətinin mümkün uzadılması olacaq. Bununla yanaşı, danışıqlar zamanı Çinin Rusiya və İrandan neft alması, ticarət balansının pozulması və nadir torpaq metallarının ixracına qoyulan məhdudiyyətlər kimi həssas məsələlərə də toxunula bilər.

İsviçin Baş naziri Ulf Kristersson tərəfləri salamlayaraq dialoqun vacibliyini vurğulayıb: "ABŞ və Çinin qarşılıqlı anlaşma istiqamətində səyləri yaxşı haldır. Bu danışıqlar təkcə iki ölkə üçün deyil, bütün global iqtisadiyyat üçün vacibdir", - deyər U.Kristersson qeyd edib.

ABŞ və Çin üçün prioritet məsələlər

Məsələ ilə bağlı Beynəlxalq Münasibətlərin Təhlili Mərkəzinin siyasi eksperti Sultan Zahidov "Yeni Azərbaycan" qəzetinə şərhində qeyd edib ki, Stokholm görüşündə üç əsas məsələ ətrafında müzakirə aparılacaq. "Önümüzdəki həftədə - iyulun 27 və 28-də İsviçin paytaxtı Stokholmda ABŞ və Çin in yüksək rəsmiləri arasında ticarət və gömrük məsələlərinə həsr olunan görüş baş tutacaq. Bu görüşün əsas mövzusu iyunun 27-də ABŞ ilə Çin arasında imzalanan ilkin ticarət sazişinin

müddətinin uzadılması olacaq. Bu sazişin müddəti avqustun 12-də təməmlənir. Qeyd edim ki, sazişdə bir çox önəmli məsələlər üzrə razılıq əldə olunmuşdu. Belə ki, rəsmi Vaşinqton Çinin ABŞ-a nadir torpaq metallarının ixracına "yaşıl işıq" yandırmışdı. Ümumiyyətlə, nadir metallar ABŞ-da mikro çiplərin, elektrik avtomobillərin və müdafiə xarakterli məhsulların istehsalında vacib elementlər hesab olunur. Eyni zamanda, ABŞ Çinə tətbiq etdiyi ticarət, texnoloji və viza məhdudiyyətlərini aradan götürmək üçün öhdəlik də götürmüşdü. Hər iki ölkə gömrük məsələsində də razılığa gəlmişdilər. Sazişə əsasən, ABŞ Çin məhsullarına gömrük rüsumlarını 30 faiz, Çin isə ABŞ məhsullarına gömrük rüsumlarını 10 faiz azaltmışdı. Bu da, sözsüz ki, ABŞ ilə Çin arasında iqtisadi gərginliyin yumşalması üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Stokholm görüşündə bir sıra önəmli məsələləri özündə ehtiva edən sazişin müddətini 90 gün və ya daha çox uzadılması ilə bağlı məsələyə daha çox diqqət yetiriləcək," - deyər S.Zahidov vurğulayıb. Ekspertin sözlərinə görə, görüşdə, həmçinin Rusiya-Çin münasibətlərinə və ticarət balansının pozulması məsələsinə də toxunulacaq: "Bildiyimiz kimi, Ağ Evin rəhbəri Rusiyaya 50 gün möhlət verib - o, bu yaxınlarda çıxı-

şında bəyan edib ki, Moskva bu müddət ərzində danışıqlar masası arxasına gəlməyə, Rusiya ilə ticarət edən, xüsusilə bu ölkədən neft idxal edən ölkələrə, eləcə də Çinə qarşı ikinci dərəcəli sanksiyalar tətbiq ediləcək. Təbii ki, rəsmi Pekinin bu məsələdə Vaşinqtona güzəştə getməyi inandırıcı deyil. Pekin ABŞ-a görə Rusiya ilə münasibətlərinin korlaması gözlənilən deyil".

Ekspert əlavə edib ki, Çin ilə ticarət balansının nizamlanması Tramp administrasiyasının gündəliyində ön önəmli məsələlərdən biridir. "Xatırladım ki, Tramp hələ seçki qabaqkı kampa-niyasında Çini ticarət balansını pozmaqda günahlandırır - o, bəyan edirdi ki, Çin global bazarda daha çox məhsul satır, nöinki alır. Ağ Evdə hesab edirlər ki, ticarət balansının pozulması Çinin lehinə işləyir".

Əməkdaşlıq, yoxsa rəqabət

"ABŞ və Çin geosiyasi, geostrateji və geoqiətisadi cəhətdən bir-birinə rəqibdir. Qlobal iqtisadi rəqabətdə Çin ABŞ ilə bərabər irəliləyir. Demək olar ki, Çin məhsulları global bazarlarda ABŞ məhsullarına nisbətən daha çox satılır. Bu da ABŞ iqtisadiyyatına dolayı yolla öz mənfi təsirini göstərir. ABŞ strateqləri hesab edirlər ki, ABŞ-in əsas global rəqibi Çindir. Hətta ABŞ-in sabiq dövlət rəsmisi və beynəlxalq münasibətlər üzrə tanınmış mütəxəssisi Henri Kissincer 2014-cü ildə yazdığı "Dünya Düzəni" kitabında qeyd etmişdi ki, ABŞ hazırkı global strategiyasını Çinlə geosiyasi və geoqiətisadi rəqabət üzərində qurma-lıdır. Çin iqtisadiyyatının inkişafı onun global təsir imkanlarına malik olan hərbi-siyasi güc mərkəzinə çevrilməsinə yol açır. Bu da ABŞ üçün arzuolunan deyil. Bu baxımdan global iqtisadiyyatın tənzimlənməsində ABŞ-Çin əməkdaşlığı mümkün görünür", - deyər S.Zahidov bildirib.

Yunis ABDULLAYEV

İRƏVAN ZİYALILARINDAN AXUND MƏHƏMMƏDBAĞIR QAZIZADƏ

(1829-1911)

Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadə 1829-cu ildə Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzlərindən olan İrəvan şəhərində bölgənin tanınmış din xadimi Hacı Molla Mehdiin ailəsində dünyaya gəlib. Atası Axund Molla Mehdi onun həyatında mühüm rol oynayıb. Yeri gəlmişkən, onu da qeyd edək ki, Azərbaycanda elmin, mədəniyyətin, təhsilin, dövlət quruculuğunun və digər mühüm sahələrin inkişafında Qazizadələrin böyük xidməti olub. Qazizadələr soyu XVI-II-XIX əsrlərdə nöinki Cənubi Qafqazda, bütün Yaxın Şərqdə tanınırdı. Bu sülalə son iki əsr ərzində Azərbaycanın elmi, ədəbi-mədəni, ictimai-siyasi mühitinə dəyərli şəxsiyyətlər bəxş edib.

İlk dini savadını atasından alan Məhəmməd Bağır Qazizadə sonra İrəvanda mədrəsədə oxuyub. Bu müddətdə özünün səyi və çalışqanlığı sayəsində Quranı, fars və ərəb dilini öyrənib. Elm və mərifət böyük marağı olan Məhəmməd Bağır mədrəsə təhsilini başa vurduqdan sonra İrəvan qəza məktəbinə daxil olub, dünyəvi təhsil alır. İrəvanda mədrəsədə və qəza məktəbində təhsil aldığı vaxtlarda yüksək istedadla malik bir gənc kimi tanınan Məhəmməd Bağır İrəvan qəza məktəbini bitirdikdən sonra elmini və təhsilini daha da təkmilləşdirmək, ali ruhani təhsili almaq üçün qədim mədəniyyət mərkəzlərindən olan Nəcəf şəhərinə gedir və təhsilini orada davam etdirir. Nəcəf şəhərində yerləşən ali dini təhsil müəssisələrinin əsasnamələrinə əsasən burada ali dini təhsilə yiyələnən müdaviqlər, eyni zamanda xüsusi bir ixtisas seçiminə də malik olurdular. Məhəmməd Bağır Qazizadə ali dini təhsilə yiyələnərkə yanaşı, xüsusi ixtisas seçimi kimi riyaziyyatı elmini seçir. Məhəmməd Bağır Qazizadə Nəcəf şəhərinin tanınmış alimlərindən təhsil aldığı illərdə o, Şərq ədəbiyyatını, tarixini və digər elm sahələrini də böyük həvəslə dərinlən öyrənməyə müvəffəq olur. Demək olar ki, Nəcəf mühtisi Məhəmməd Bağır Qazizadənin həyatında mühüm mərhələ təşkil edir. Öz üzərində səylə çalışın Məhəmməd Bağır Qazizadə riyaziyyata, tarixə, ədəbiyyata

ciddə yerləşirdi. İrəvan Quberniyası Ruhani Məclisi quberniyanın İrəvan, Aleksandropol, Naxçıvan, Üçmüədzun, Yeni Boyazid, Şorur-Dərələyəz, Sürməli, Ordubad qəzalarının müsəlmanlarına xidmət edərdi. Quberniya Ruhani Məclisi qəza qazilərini, şəhər və kənd axundlarını təyin etmək, kəbin və nikah işlərini, boşanmaları, ailə münacişələrini, quberniya ərazisində olan vəqf torpaqlarını idarə etmək, icarəyə vermək, ruhani titullarının verilməsi və s. kimi səlahiyyətlərə malik idi.

Axund Məhəmməd Bağır Qazizadə İrəvan Ruhani Məclisinin sədri olmaqla yanaşı, eyni zamanda o, İrəvan Müəllimlər Seminariyasının Azərbaycan şöbəsinin müdiri və müəllimi kimi də öz vəzifəsinin öhdəsindən yorulmaq bil-mədən, tükənməz enerji ilə layiqincə gəlmişdir.

Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadə İrəvan Quberniyası Ruhani Məclisinin üzvləri Axund Mirzə Abdulla Qaziyev, Axund Hacı Molla Əli Müzəffərzadə, İsmayıl bəy Bağırbəyov, qəza qaziləri Axund Məmməd Əli Qazizadə (Uçmüədzin), Axund Hacı Molla Əli Axundzadə (Naxçıvan), Axund Qurban Cənnətzadə (Novobəyazid), Axund Hacı İsmayıl Nədirxan-zadə (Şorur-Dərələyəz), Axund Molla Abbasqulu bəy Sul-tanhüseynbəyov (Ordubad), Molla Qənəbər Axundzadə (Sürməli) və müxtəlif vaxtlarda başqaları ilə birlikdə çalışıb.

Dərin biliyi və erudisiyaya malik olan Məhəmməd Bağır Qazizadənin azərbaycanlı əhali arasında böyük hörmət və ehtirama sahib olmasında başlıca cəhət, o bilik və bacarığını təkəbə bir məscidin, bir imanın maraqları baxımından deyil, bütövlükdə xalqa, onun inkişafına xidmət naminə sərf etməsi etməsi idi. Dövrün qabaqcıl maarifçiləri kimi Məhəmməd Bağır Qazizadə də yeni tipli məktəblərin yaradılması, pedaqoji kadrlara olan ehtiyacı ödəmək, savadlı kadrlar hazırlamaq zərurətini görüb, İrəvanda onun həyata keçirilməsi uğrunda mübarizə apararlarn özündə gedirdi.

Fədakar maarif xadimi Axund Məhəmməd Bağır Qazizadə nöinki çalışdığı seminariyada, yaşadığı İrəvanda, bütün Şərqdə böyük nüfuzla malik idi. O, bütün ömrünü, bilik və bacarığını müəllim kadrların hazırlanmasına, yeni tipli məktəblərin yaradılmasına, Azərbaycan maarifinin və mədəniyyətinin inkişafına sərf etmişdir. Bütün bunları onun ictimai və maarifçilik fəaliyyəti ilə bağlı apardığımız araşdırmalarda daha aydın görmək olar. Axund Məhəmməd Bağır Qazizadənin pedaqoji ustalıq, hər şagirdlə fərdi məşğul olması, təcürbəsi, ən fəal və qabaqcıl maarif işçisi kimi seminariyadakı fəaliyyəti bir çox xüsusiyyətlərə görə fərqlənirdi. O bir pedaqoq kimi öz ideyalarını həyata keçirmək uğrunda daim mübarizə aparırdı. O, 1898-ci illərdə İrəvanda rus-tatar məktəbinin açılmasında xüsusi təşəbbüskarlıq göstərmişdi. Mütərəqqi ziyalı, böyük pedaqoq Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadənin pedaqoji fəaliyyətinin əsas orijinal xüsusiyyətlərindən biri də azərbaycanlı qızlar üçün təhsil imkanının yaradılmasına, onların məktəbə cəlb edilmə-

sinə də ciddi səy göstərməsi idi. İrəvanda ilk qızlar məktəbinin açılmasının təşəbbüskarı və təşkilatçısı olmuşdur. 1902-ci ildə o, İrəvanda öz evində rus-tatar (azərbaycanlı) qızlar məktəbi açmışdı. Bu Cənubi Qafqazda sayca açılan üçüncü müsəlman qız məktəbi idi. Azərbaycanlı qızlar məktəbinin açılışı İrəvanda çox böyük mədəni hadisəyə çevrilmiş, irəvanlı ziyalılar tərəfindən rəğbətə qarşılanmışdı. Məktəbin himayəçisi İrəvan Quberniyasının vitse-qubernatoru knyaz Aleksey Çadaqdayevin arvadı Yelena Çadaqdayeva, müdiri Antonina Valerianovna Kalinina, rus dili müəllimi Yevgeniy a Georgiyevna Pşakadze, ana dili müəllimi isə Məmməd-vəli Qəmərlinski olmuşdu. Məktəbdə şəriət fənnini isə Məhəmməd Bağır Qazizadənin özü tədris etmişdi. O, istər seminariyada, istərsə də məktəbdə təhsil alan, maddi imkanları hədsiz dərəcədə ağır olan azərbaycanlı şagirdlərin bir çoxuna öz vəsaiti hesabına köməklik göstərirdi, onları paltar və dərs ləvazimatları ilə təmin edirdi. Məhəmməd Bağır Qazizadə səmərəli pedaqoji və ictimai fəaliyyətinə görə 1882-ci ildə gülmüş medalla, 1898-ci ildə isə 3-cü dərəcəli müqəddəs Anna ordeni ilə təltif edilmişdi. O, 1911-ci ildə bir neçə irəvanlı müəllimin Tiflisdə Azərbaycan dilində nəşr etdirdiyi "Ana dili" dərslərinin həmməlliflərindən biri olmuşdur.

Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadə İrəvanın ictimai-siyasi, mədəni həyatında böyük rol oynayıb və hər zaman azərbaycanlı əhalinin hüquqlarının keşiyində dayanmışdı. 1905-ci ildə ermənilərin İrəvanda azərbaycanlı əhaliyə qarşı törətdikləri total qırğınlarla bağlı Sankt-Peterburqa gedən İrəvan Quberniyası Ruhani Məclisinin sədri və qazisi Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadədən ibarət nümayəndə heyətinin tərkibində İrəvanda böyük nüfuz sahibi olan İrəvan şəhər dumasının üzvü Hacı Mir Abbas Ağa Mirbabayev, İrəvan Quberniyası Ruhani Məclisinin üzvü Məmməd Axundov, tanınmış vəkil Məmmədqulu bəy Kəngərinski də olmuşdur. O, Sankt-Peterburqda Rusiyanın Qafqaz canişini knyaz Vorontsov Daşkovla görüşmüş, İrəvanda yaşayan azərbaycanlıların mədəni və maddi ehtiyaclarını ona çatdırmışdır.

Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadə ömrünün sonuna kimi İrəvan Quberniyası Ruhani Məclisinin sədri və İrəvan Müəllimlər Seminariyasının Azərbaycan şöbəsinin müdiri və ilahiyat müəllimi vəzifəsində çalışmışdır. Xalqımızın tarixində və taleyində mühüm rol oynayıb, Həmid bəy Şah-taxtinski, Həbib bəy Səlimov, Mirzə Cəbbar Məmməd-zadə, İbrahim Səfi, İbadulla bəy Muğanlinski, Saleh bəy Güllüçinski, Həsən bəy Vəzirov, Rəşid bəy İsmayilov, Məmməd Nəsirbəyov və bu kimi onlarla tarixi şəxsiyyətlər, alimlər, ictimai-siyasi xadimlər onun tələbələri olmuşdur.

Məhəmməd Bağır Qazizadə seminariyada ciddi çətinliklərə baxmayaraq hər il burada azərbaycanlı tələbələrə sayını artırmağa çalışırdı. Onun səyi sayəsində bir il ərzində seminariyada azərbaycanlı tələbələrə sayı dörd dəfə artaraq 23 nəfərə çatmışdı.

Həyatının 45 ilindən artıq hissəsini müəllimliyə, İrəvanda Azərbaycan maarifi və mədəniyyətinin inkişafına həsr etmiş ictimai-pedaqoji fikir tariximizin görkəmli nümayəndəsi Axund Molla Məhəmməd Bağır Qazizadə 1911-ci ilin dekabr ayında İrəvanda vəfat etmişdir.

Cəlal Allahverdiyev
filologiya üzrə fəlsəfə
doktoru, dosent

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM - 0125984955,
0552004544
“Azərmətbuatayımı” ASC - 0124411991,
0124404694
“Səma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100,
0504560835

“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Bakmətbuat” MMC - 0124314313
“Ziya LTD” MMC - 0124977696,
0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Gülə gülə düşündürən şair...

M.Ə.Sabirin anım günüdür

Zamanında heç bir şair özünü Mirzə Ələkbər Sabir qədər xalqa sevdirməmişdi. “Hophopname”nin döymədiyi qapı, girmədiyi ev qalmadı, onu oxuyanlar da sevdi, oxudanlar da... Zəngin yaradıcılıq ənənələri və böyük tarixi olan Azərbaycan

can poeziyası əsrlərin qoynunda bir dağ silsiləsi kimi yüksəlsə, M.Ə. Sabir onun ən uca, ən işıqlı və özəmətli zirvələrindən biridir. O, şairliyin və sənətkarlığın əsasını xalqın intibahı uğrunda çalışmaqda, onu qəflət yuxusundan ayılmaqda gördü.

Cəmi 6 ilə...

Bu gün böyük şairin vəfatından 114 il ötür. Şair satirik ədəbiyyat və mətbuatda “Sabir” nam-nişanı ilə məşhur olsa da, dövründəki nöqsanlara səbirle yanaşmadı. O, 43 yaşından sonra yazmağa başlayıb. 43 illik sükutan sonra “Molla Nəsrəddin” jurnalını əlinə alan kimi nə yazmaq istədi-

yini başa düşdü. Cəmi altı ilə Azərbaycan ədəbiyyatının klassiki səviyyəsinə yüksəl-di.

Onun adı Nizami, Xaqani, Füzuli, Vaqif, M.F.Axundov, C.Məmmədquluzadə kimi dahi söz ustaları ilə bir sırada çəkilir. Vaqif sadəliyi, Mirzə Cəlil demokratizmi, Füzuli psixologizmi, Nizami epizmi-bunların hamısı M.Ə.Sabirdə özünəməxsus təşkil edirdi.

Çoxlu dost və düşmən qazanmışdı

O, 1906-cı ildə “Molla Nəsrəddin” jurnalını öz arzularına müvafiq həqiqi bir xalq jurnalı kimi qarşılayıb onun ən sevimli şairi, ən fəal müəlliflərindən biri oldu. Bu zaman Nizami Cəlil Məmmədquluzadə ilə arasında qırılmaz dostluq münasibətləri yaranmışdı. Hər iki sənətkar ömər xalqın qanını soran zalım ağalara, yaltaq ruhanilərə sarsıdıcı zərbələr vururdu. Bütün bunların nəticə-

si olaraq Sabir özünə çoxlu dost qazandığı kimi, düşmən də qazanmışdı. Şairlərinin gizli imzalarla yazmasına baxmayaraq, istər Şamaxıda və Bakıda, istərsə də Azərbaycanın başqa yerlərində və İranda bir çox irticaçılar şairin əsərlərini pisləyir, onun yazdığını oxuyanları kafir elan edirdilər. Hətta bəzən cahil “din xadimləri” Sabirin ölümünə fitva verir, varlılar ona hədələyici məktublar göndərirdi, qoçular küçədə yolunu kəsib ağır sözlər deyirdilər.

Əvəzsiz bədii xəzinə...

Onun yaradıcılığında məktəb, maarifçi ziyalı, məktəbə gedən uşaq, elmə, təhsilə köhnəpərəst münasibətin tənqidi mühüm yer tutur. “Bilməmə nə görürdük bizim oğlan oxumaqdan”, “Nəçin məktəbə rəğbət almıyır”, “Uşaqlar”, “Uçitellər”, “Müəllimlər sızdı”, “Oxutmuram, əl çəkin”, “Ürəfə marşı” və s. kimi satiralarında elmsizliyin, savadsızlığın bəlalari, məktəb və təhsil düşmənlərinin ifşası, yalnız elm öyrənməklə özünüdərkin isbatı kimi öz dövrü üçün aktual olan məsələlərdən söz açılmışdı. Sabirin həmin maarifçilik fəaliyyəti

yəti bu gün də aktualdır.

Şairin yaradıcılığına boylandanda onun uşaqlar üçün yazdığı çox gözəl şeirlərinə də rast gəlirik. “Uşaq və buz”, “Yaz günləri”, “Məktəb sərgisi”, “Ağacın bəhisi”, “Cütü”, “Qarğa və tülkü”, “Uşaq və pul”, “Qarınca”, “Yalançı çoban”, “Uşaqlara” və s. qeyd edə bilərik.

Cəmi 50 il ömür sürən dahi şair yalnız 5-6 il ardıcıl ədəbi yaradıcılıqla məşğul olub. Lakin bu qısa müddət ərzində elə böyük ədəbi irs qoyub ki, bu irs təkcə ədəbiyyatımız üçün deyil, bütün Şərqi poeziyası üçün əvəzsiz bədii xəzinə sayılır.

Yeganə BAYRAMOVA

Soyuq, sərin, yoxsa...

İsti havalarda suyu necə içək?

İsti havalarda hər birimizin suya tələbatı artır. Bəziləri sərinləmək

üçün soyuq, hətta buzlu su içir. Amma belə suyu içməyin xeyirdən çox

Yeməkdən 15 dəqiqə əvvəl...

Ümumiyyətlə, sağlam su içmə vər-dişi günlük tələbatımıza uyğun, nizamlı və optimal pH nisbətində xarakterizə olunur. Su içmək üçün susamağı gözləməyə ehtiyac yoxdur. Çay, qəhvə, meyvə suları da gün ərzində qəbul etdiyimiz mayelər sırasında daxildir, ancaq bir çox səbəblərə görə suyu elə su şəklində içmək məsləhət görülür. Suyun ən yüksək səviyyədə faydalılığını təmin etmək üçün onu yeməklərdən 15 dəqiqə əvvəl içmək lazımdır. Əgər yemək əsnasında su içmək kimi bir vərdiş varsa, onu da davam etdirməyin məqsədəuyğun olduğu deyilir. Fiziki aktivlik göstəricilərindən asılı olaraq qəbul edilən suyun miqdarı fərqli ola bilər, ancaq gündə 1,5-2 litr su içmək olduqca faydalıdır.

Soyuq yoxsa ilıq?

Dietoloq qeyd edib, insanların əksəriyyəti isti havalarda soyuq su içməyə üstünlük verirlər, lakin bu, düzgün deyil: “Həvalar isti olsa da, suyun ilıq içilməsinə xüsusilə diqqət yetirilməlidir. Çünki mədənin istilik dərəcəsi 38 dərəcədir. İstilərdə sərinləmək üçün buzlu su içildiyində onu istismək üçün mədə-

Artıq çəkisi olanlar...

Dietoloq Şəfa Yadigarova mövzu barədə “Yeni Azərbaycan”a açıqlamasında xüsusilə yay aylarında suyun tam doğru şəkildə içilməsi ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. Onun sözlə-

ziyan gətirdiyi söylenebilir. Mütəxəssislər qeyd edirlər ki, soyuq su tərləməni daha da artırır. Bu baxımdan istidən qorunmaq üçün ilıq su soyuq sudan daha yaxşı təsirə malikdir.

rinə görə, yayda pH dəyəri 4,5-9,5 olan sulara üstünlük vermək və səhər qalxdıqda mütləq 2 stəkan su içmək lazımdır: “Artıq çəki problemi olanlar yemək yeyən zaman toxluq hissi yaratması üçün yeməkdən əvvəl mütləq su içməyə diqqət etməlidir”.

Buz kimi içməyin...

Dietoloqun sözlərinə görə, buzlu su istehlak edildikdə orqanizmdə müxtəlif fizioloji reaksiyalar baş verir: “Əsas narahatlıqlardan biri qan damarlarının daralmasıdır. Buzlu su qan damarlarının daralmasına səbəb olur ki, bu da potensial olaraq qan dövranını pisləşdirir. Bu daralma xüsusilə ürək-damar problemləri olan insanlar üçün problem yarada bilər. Beləliklə, ürək üçün də əlavə gərginlik yaranır.

Soyuq və buzlu su qidalardakı yağların qatılaşmasına və həzmə çətinləşməsinə səbəb olur. Bədənin qatılaşmış yağları emal edə bilmir. Həzmə çətinlik, qaz və digər narahatlıqlar üzə çıxır. Buzlu su səbəbilə mədə və bağırsaqda temperaturun qəfil dəyişməsi həzm sistemini şoka sala və potensial olaraq mədə ağrılarına səbəb ola bilər”.

mümkündür. Həmcinin isti su töksinlərin bədənə daha tez çıxarılmasında və yuxarı tənəffüs yollarını açmaqda da faydalıdır. Düzü, yay aylarında isti su içmək bəzən çətin-dir, ancaq havaların nisbətən soyuqmasından sonra isti suya üstünlük vermək faydalıdır!”.

Yeganə BAYRAMOVA

İsti suyun faydaları

Ş.Yadigarova isti su içməyin faydalarından da danışır: “İsti su içmək həzm sisteminin düzgün işləməsi üçün çox faydalıdır. Yeməkdən öncə bir stəkan isti və ya ilıq su içmək

həzm sisteminizi stimullaşdırır, bağırsaqları rahatlaşdırır və maddələr mübadiləsinə sürətləndirir. Xüsusilə səhərlər ac qarına bir stəkan isti su içmək həzmi sürətləndirir. Səhər suya bir dilim limon əlavə edərək suyun dadını yaxşılaşdırmaq və hüceyrələrin yenilənməsinə kömək etmək

İdman

İtaliyanın “Milan” komandası heyətinə yeni futbolçu cəlb edib.

Ekvadorlu futbolçu “Milan”da...

AZƏRTAC klubun rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, A Seriya təmsilçisi İngiltərə “Brayton”undan Pervis Estupinyanın keçidini rəsmiləşdirib. Ekvador millisinin üzvü ilə 2030-cu ilədək müqavilə imzalanıb.

Azərbaycanlı futbolçu Qırğızıstan klubuna keçib

Ötən mövsümü “Turan Tovuz”da keçirən Orxan Əliyevin yeni komandası belli olub. AZƏRTAC xəbər verir ki, 29 yaşlı hücumçu karyerasını Qırğızıstanda davam etdirəcək.

Futbolçu adıçəkikən öl-kənin “Uzgen” klubu ilə müqavilə imzalayıb.

“Böyük Dəbilqə” başladı...

İyulun 24-də Monqolustanın paytaxtı Ulan-Batorda “Böyük Dəbilqə” turnirinin püşkatma mərasimi keçirildi.

lib. AZƏRTAC xəbər verir ki, püşkatmanın nəticələrinə görə Azərbaycan cüdoçularının ilk rəqibləri müəyyənləşib.

Beynəlxalq turnirdə Azərbaycanı 2 çəki dərəcə-sində 3 idmançı təmsil edir.

Yarış bu gün Bakı vaxtı ilə saat 08:00-da başlayıb.

Kişilər
60 kiloqram, 1/8 final

Balaboy Ağayev - Konstantin Simeonidis (BƏƏ) / Mendsayxan Nyamsuren (Monqolustan) cütünün qalibi ilə

Turan Bayramov - Sumiyabazar Enxtayvan (Monqolustan) / Yuantao Van (Çin) cütünün ən güclüsü ilə

66 kiloqram, 1/16 final
Elşən Əsədov - Cantsandorj Unurbat (Monqolustan)

İyulun 27-dək davam edəcək turnirdə 29 ölkədən 248 idmançı (148 kişi, 100 qadın) mübarizə aparacaq.

Səhvlərimizi düzəldib uğurlu nəticə qazanmaq istəyirik...

“Maraqlı və gərgin oyun keçdi. Hər iki tərəf müəyyən epizodlarda üstünlüyə sahib idi. İlk oyun idi və komandalar bir-birini yaxşı tanıyırdı. Nə qədər analiz etsən də, matçın gedişatında fərqli situasiyalar ortaya çıxır. Əgər 1:0 hesabı ilə qalib gələydik belə, şanslar yenə də 50/50 olaraq qalacaqdı. İkinci görüş kimi səhvlərimizi düzəldib uğurlu nəticə qazanmaq istəyirik”.

Bu sözləri AZƏRTAC-a açıqlamasında “Zirə”nin futbolçusu Qismət Aliyev UEFA Avropa Konfrans Liqasının II təsnifat mərhələsində Xorvatiya təmsilçisi “Hayduk”la 1:1 hesablı heç-heçə etdikləri ilk oyun barədə danışarkən deyib.

ğa hazırıq. Səfərdəki matçda kim daha yaxşı analiz aparar və ilk oyundakı səhvlərini düzəldərsə, həmin tərəf mərhələni adlayacaq.” Qeyd edək ki, komandalar arasında cavab görüşü iyulun 31-də Split şəhərində keçiriləcək.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası

Baş redaktor:
Alıqş HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com

Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyyətli - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisenziya: N-B-317

Tiraj: 4321
Sifariş: 1531

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələni və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilib.

Qəzet 1993-cü ilin
aprel ayında nəşr olunur.
Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova